

MONOGRAFIA JUDEȚULUI CLUJ

Cuprin

S

1. Prezentarea generală a județului.....	3
2. Indicatori sintetici ai activității economice.....	10
3. Agenți economici.....	11
4. Industrie și construcții.....	15
5. Agricultură și silvicultură.....	19
6. Transporturi.....	24
7. Comerț exterior.....	25
8. Forța de muncă și veniturile salariale.....	32
9. Activitate bancară.....	34
10. Investiții străine.....	40
Bibliografie.....	42

1. Prezentarea generală a județului

1.1. Situație geografică

Județul Cluj este situat în jumătatea nord-vestică a țării, în zona de contact a trei unități naturale reprezentative – Munții Apuseni, Podișul Someșan și Câmpia Transilvaniei – și se învecinează la nord-est cu județele Maramureș și Bistrița-Năsăud, la est cu județul Mureș, la sud cu județul Alba, iar la vest cu județele Bihor și Sălaj.

1.2. Suprafața

Județul Cluj are o suprafață de 6 674 km², reprezentând 2,8 la sută din teritoriul României.

1.3. Climă

Datorită poziției geografice, județul Cluj beneficiază de un climat continental moderat. În medie, temperatura anuală se situează în jurul valorilor de 8-9°C, fiind ușor mai ridicată decât temperatura medie anuală din nordul țării (8°C). Media precipitațiilor se situează între valorile de 670-1 000 mm/m², peste media pe țară (677 mm/m²).

1.4. Forme de relief

În județul Cluj predomină relieful deluros, care se întinde pe aproximativ două treimi din suprafața județului, restul de o treime fiind constituit din relief muntos. Câmpiile lipsesc în totalitate, acestea fiind suplinite de luncile râurilor Someș și Arieș. Munții, situați în partea de sud-vest a județului, fac parte din grupa Munților Apuseni, având o mare complexitate din punct de vedere geologic. Aceștia sunt reprezentați de masivele Vlădeasa (1 842 m) și Muntele Mare (1 826 m), precum și de Munții Gilăului, respectiv extremitatea nordică a Munților Trascăului. Zona deluroasă cuprinde partea sud-estică a Podișului Someșan, pe cea nord-vestică a Câmpiei Transilvaniei, precum și masivul Feleacului.

1.5. Resurse naturale

Județul Cluj dispune de bogate și variate resurse naturale. Minereurile de fier au intrat în circuitul economic din anul 1962, prin exploatarea de la Căpușul Mic și Băișoara, în timp fiind efectuate și o serie de prospecțiuni geologice la Vlaha, Săvădisla și Cacova Ierii. Combustibilii minerali sunt reprezentați de cărbunii brunii exploatați în zona Ticu-Dîncu-Băgara și de turbă, exploatată în sectorul Călățele și Căpățâna. Există, de asemenea, un dom gazefer la Puini, în Câmpia Transilvaniei.

Pe lângă minereuri de fier și combustibili minerali, în județ există o gamă variată de minerale utile și roci, între care: cuarț în Muntele Mare și în perimetrul localității Someșul Rece (unde se găsește și feldspat), dacite și andezite în masivul Vlădeasa și în perimetrul localităților Morlaca, Bologna, Poieni, Săcuieu, Stolna și Iara, granite în masivul Muntele Mare, calcare și

dolomite utilizate pentru fabricarea lianților (var, ciment), exploatare la Săndulești, Tureni, Surduc, Buru, Poieni etc., tufuri calcareoase de bună calitate cu cariere la Tioc-Cornești, nisipuri caoline la Popești, Topa, Băgara, Gîrbau etc., sare, cu însemnate rezerve la Ocna Dejului, Turda, Cojocna, Sic, Nires, balastiere pe Someșul Mic la Gilău, Florești și pe Arieșul inferior.

1.6. Rețea hidrografică

Județul Cluj dispune de un potențial hidrografic ridicat, constituit din rețele hidrografice de suprafață, cascade, acvifere cu ape minerale, lacuri sărate și cu apă dulce. Rețeaua hidrografică a județului Cluj este reprezentată de bazinele a trei râuri principale: Someșul, Crișul Repede și Arieșul.

Necesarul de apă potabilă al județului este asigurat prin: lacuri de acumulare cu funcții complexe (Beliș – Fântânele, Tarnița, Someșul Cald, Gilău, Florești, Drăgan), o salbă de lacuri pe râul Fizeș – afluent al Someșului, afluenții acestuia cu utilitate piscicolă și mici lacuri pe pârâul Chinteni, Hașdate, Valea Râcilor.

O categorie aparte o constituie lacurile sărate utilizate în scopuri balneare și de agrement care apar solitar (Ocna Dej) sau sub formă de complexe lacustre (Cojocna). Apele subterane sunt exploatabile pentru alimentarea cu apă potabilă, industrială și tratament balnear.

1.7. Populație (număr, densitate, structură etnică, grad de urbanizare)

Populația județului Cluj s-a încadrat până în anul 1989 într-o tendință crescătoare, după care s-a redus progresiv. Astfel, dacă în anul 1930 județul Cluj număra 334 991 locuitori, în 1977 numărul locuitorilor ajunsese la 715 507, pentru ca în 2002 să scadă la 702 755, iar la 1 iulie 2010 la 691 048 locuitori.

La nivel regional, județul Cluj înregistrează cel mai ridicat grad de urbanizare, apropiindu-se de 70 la sută, cifră comparabilă în valoare relativă cu cea a populației rurale de la începutul anilor '70. Acest fapt se datorează în principal municipiului Cluj-Napoca, care a reprezentat un centru de polarizare atât la nivel județean, cât și la nivel regional, dar și celorlalte municipii și orașe: Turda, Dej, Câmpia Turzii, Gherla și Huedin.

Din totalul de 691 048 locuitori ai județului la 1 iulie 2010, 48,1 la sută reprezintă populația de sex masculin, iar restul de 51,9 la sută reprezintă populația de sex feminin. Două treimi din populația urbană aparțin municipiului Cluj-Napoca (305 636), urmând în ordine descrescătoare municipiul Turda (57 061), municipiul Dej (38 287), municipiul Câmpia Turzii (26 325), municipiul Gherla (22 005) și orașul Huedin (9 669).

Structura etnică la începutul anului 2010 se prezenta astfel: români 79,4 la sută (557 891 persoane), maghiari 17,4 la sută (122 301 persoane), rromi 2,8 la sută (19 834 persoane), alte etnii 0,4 la sută

1.8. Număr de localități (municipii, orașe, comune)

Principalele localități sunt: municipiile Cluj-Napoca, Turda, Dej, Câmpia Turzii și orașele Gherla și Huedin. Județul Cluj are 74 de comune cu 420 de sate.

1.9. Scurte prezentări ale reședinței de județ și ale principalelor orașe

Cluj-Napoca (până în 1974 *Cluj*) este reședința județului Cluj, precum și una dintre capitalele istorice ale Transilvaniei. Prima atestare documentară a unei așezări pe teritoriul de astăzi al Clujului a fost făcută de geograful grec Claudius Ptolemeu, care a menționat aici *una dintre cele mai însemnate localități din Dacia*, cu numele *Napuca*. Cea dintâi atestare a Napocii romane datează din perioada imediat următoare războaielor de cucerire a Daciei, din anii 107-108, și constă dintr-o bornă militară, descoperită la Aiton, rezultată în urma construcției unui drum strategic imperial. După retragerea administrației romane din Dacia, în anul 271 d.Hr., viața urbană odinioară înfloritoare avea să înceteze. În epoca medievală, Clujul a fost atestat documentar pentru prima dată în anul 1167, sub denumirea *Castrum Clus*.

Mari grupuri de coloniști sași s-au așezat în cetatea Clujului în timpul regelui Ștefan al V-lea al Ungariei, după decimarea populației orașului în timpul atacurilor tătare. Cetatea Regală *Castrum Clus* a dobândit o organizare urbană până în secolul al XV-lea. Împăratul romano-german Sigismund de Luxemburg, devenit totodată rege al Ungariei, a acordat Clujului în anul 1405 dreptul de oraș liber. Treptat, Clujul a devenit un centru pentru producția și schimbul de mărfuri. Pe atunci populația era formată din sași, unguri și, în mică măsură, din români.

După încheierea Primului Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri, Transilvania a intrat în componența Regatului României. Municipiul Cluj a fost în continuare reședința județului Cluj (interbelic). În 1940, Clujul a revenit sub coroana maghiară prin Dictatul de la Viena. Forțele armate maghiare și germane care controlau orașul au fost respinse de trupele române și sovietice în octombrie 1944. Prin Tratatul de la Paris din 1947, Clujul a intrat din nou în componența României. În 1974, autoritățile comuniste schimbă numele orașului în Cluj-Napoca.

Municipiul Turda se situează la circa 30 km sud-est de municipiul Cluj-Napoca. Economia locală a Turzii este bazată pe industrie în următoarele domenii: materiale de construcții, industrie chimică, industrie metalurgică, porțelan tehnic, sticlă și piese pentru autovehicule. În Turda funcționează Muzeul de Istorie, Biblioteca Municipală „Teodor Murășanu”, Casa de Cultură, Societatea Culturală „Filarmonia”, Societatea Culturală „Rei Culturaes Fautores”, Fundația Potaissa, Teatrul Municipal, Clubul Copiilor, Clubul de dans sportiv „Potaissa”, Ansamblul folcloric „Potaissa” și Colegiul Național Mihai Viteazul.

Municipiul Dej se află la 60 km nord de municipiul Cluj-Napoca, la confluența dintre râurile Someșul Mare și Someșul Mic. Primele mențiuni documentare care atestă existența orașului datează din anii 1061 și 1214, sub numele de *Dees*. Importanța strategică și însemnatele rezerve de sare au fost descoperite încă de pe vremea dacilor. Cetatea Dejului a fost construită între 1214 și 1235. Orașul a avut de suferit de pe urma invaziei tătare din 1241. Orașul s-a dezvoltat de-a lungul timpului ca și centru important de exploatare a sării, la începutul secolului al XVIII-lea dispunând și de un mic port folosit pentru transportul rapid al sării.

Municipiul Câmpia Turzii este situat pe lunca râului Arieș. Localitatea, situată la câțiva km sud-est de municipiul Turda și la 40 km de municipiul Cluj, a fost înființată prin decret regal în anul 1925, prin unirea satelor Ghiriș-Arieș și Ghiriș-Sâncrai.

Municipiul Gherla este singurul oraș din România care a fost construit în secolul al XVIII-lea după un plan prestabilit și a cărui construcție s-a păstrat până în prezent. Faptul că stilul baroc domină se datorează pătrunderii stilului baroc în Transilvania odată cu fondarea Gherlei de către coloniștii armeni, veniți din Moldova la inițiativa și cu permisiunea Curții Imperiale de la Viena.

1.10. Monumente istorice, de arhitectură și artă, muzee, instituții culturale

Județul Cluj deține încă din trecut statutul de pluriculturalism, multilingvism și plurietnism, deoarece este încadrat în regiunea Transilvania, care face parte din Europa Centrală sau din cea De-a Treia Europa, concept definit de valorile pluralismului și ale toleranței culturale. Reședința județului, municipiul Cluj-Napoca, este o adevărată cetate culturală cu prestigiu recunoscut și peste hotarele țării. Aici funcționează o filială a Academiei Române, filiale ale uniunilor de scriitori, compozitori și artiști plastici, Teatrul Național și Opera Română de Stat, Teatrul Maghiar și Opera Maghiară de Stat, Teatrul de păpuși cu secții în limba romană și maghiară, Filarmonica de Stat, studiouri teritoriale ale Societăților Naționale de Radio și Televiziune, posturi private de radio și televiziune prin cablu, Muzeul de Artă, Muzeul de Istorie, Muzeul Zoologic, Muzeul Etnografic al Transilvaniei cu o secție în aer liber, muzee care, prin numărul impresionant de exponate reprezintă cultura materială și spirituală a populației române și a etniilor conlocuitoare din Transilvania făurită și trăită de-a lungul secolelor de viață în comun.

De asemenea, funcționează de mulți ani un teatru dramatic în municipiul Turda, muzeele de istorie din Turda, Dej și Gherla, Muzeul Memorial Octavian Goga din comuna Ciucea, Grădina Botanică din Cluj-Napoca – puternic centru de atracție a turiștilor români și străini – care dispune de o colecție de specii rare realizate prin colaborare cu instituții de profil de pe diferite meridiane ale globului.

Instituții culturale importante:

Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Filarmonica de stat „Transilvania”, Opera Maghiară, Opera Română, Teatrul Maghiar, Teatrul Național „Lucian Blaga”.

Monumente istorice importante:

Biserica Sf. Mihail din Piața Unirii, Obeliscul Francisc I din Piața Muzeului, Muzeul Național de Artă din Piața Unirii, Casa lui Matei Corvin din str. Matei Corvin.

1.11. Obiective turistice și unități de cazare

Teritoriul județului Cluj se remarcă printr-un peisaj deosebit de variat, având forme de relief diverse, precum și o serie de monumente ale naturii. La acestea se adaugă monumentele istorice rămase din timpuri străvechi, monumente de artă precum și elemente folclorice originale. Potențialul turistic este destul de bogat, oferind condiții favorabile pentru turism, odihnă și tratament.

Capacitatea turistică a județului Cluj în anul 2010 cuprindea: 51 hoteluri, 4 hosteluri, 8 cabane turistice, 1 camping, 14 vile turistice, 29 pensiuni turistice și 113 pensiuni agroturistice, cu o capacitate de cazare de 6 960 locuri și 2 588,9 mii locuri-zile, indicele de utilizare fiind de 16,5 la sută.

Obiective turistice importante de vizitat: Bastionul Croitorilor, Casino Chios, Biserica Romano-Catolică Sfântul Mihail și Statuia lui Matei Corvin, Casa Matei Corvin, Grădina Botanică, Teatrul Național, Teatrul Maghiar de Stat, Palatul de Justiție, Palatul Banffy, Biserica Franciscanilor, Universitatea Babeș-Bolyai.

În Cluj-Napoca se află unele dintre cele mai frumoase muzee din România: Muzeul Național de Artă, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Casa Memorială Emil Isac, Muzeul Etnografic al Transilvaniei, Parcul Etnografic Național „Romulus Vuia”, Muzeul Zoologic.

Rezervații naturale importante: Rezervația naturală Cheile Turzii, Rezervația botanică de la Suatu, Rezervația Lacul Știucii, Rezervația ornitologică „Lacul și Valea Legii”.

1.12. Personalități importante pe plan național și internațional

Din județul Cluj s-au ridicat personalități care s-au afirmat pe plan național și internațional dintre care amintim: **George Bariț** – scriitor, **Zaharia Bârsan** – dramaturg român, **János Bolyai** – matematician, **Alexandru Borza** – preot greco-catolic, **Lucian Blaga** – filozof, poet, dramaturg, traducător, jurnalist, profesor universitar și diplomat român, **Corneliu Coposu** – om politic, **Matia Corvinul**, **Constantin Daicoviciu** – arheolog, profesor, **Iuliu Hațieganu** – medic, **Emil Isac** – poet, **Iuliu Maniu** – om politic, **Andrei Marga** – om de cultură român, profesor universitar doctor, **Ion Augustin Nicolae Rațiu** – politician, **Emil Racoviță** – savant, explorator, speolog și biolog, **Sigismund Toduță** – compozitor, muzicolog, profesor, **Alexandru Vaida Voievod** – om politic, medic, publicist etc.

1.13. Unități de învățământ

Cluj-Napoca este un centru universitar cu vechi tradiții academice, cu o viață spirituală și culturală foarte dezvoltată, totodată tumultoasă și atrăgătoare. Posibilitățile de instruire a elevilor și studenților în centrul universitar Cluj-Napoca sunt extrem de diverse.

În județul Cluj procesul de învățământ s-a desfășurat, în anul școlar 2009-2010, în 263 de unități. Dintre acestea, 56 reprezintă unități în învățământul preșcolar, 124 în învățământul primar și gimnazial, 68 licee cu diferite profiluri de instruire (26 teoretice, 17 tehnice, 1 sportiv, 10 economice, 1 pedagogic, 3 de artă, 6 teologice, 4 speciale), 5 școli postliceale și 10 unități de învățământ superior cu 43 facultăți și colegii (Universitatea Babeș-Bolyai cu 21 facultăți, Universitatea Tehnică cu 9 facultăți, Universitatea de Medicină și Farmacie cu 3 facultăți, Universitatea Agricolă și Medicină Veterinară cu 4 facultăți, Academia de Arte și Design cu 2 facultăți, Academia de Muzică cu 4 facultăți).

Pe lângă unitățile de stat, învățământul superior mai cuprinde și un sector privat compus din două facultăți afiliate Universității „Dimitrie Cantemir” din București cu 1 896 studenți și Universitatea „Avram Iancu” cu 2 facultăți (care cuprind 450 studenți) și Institutul Teologic protestant cu 93 studenți, Universitatea „Bogdan Vodă” Cluj-Napoca cu 1 514 studenți, Universitatea Sapienta cu o facultate ce cuprinde 1 176 studenți.

În sistemul de învățământ au fost cuprinși, în perioada de referință, 160 032 cursanți, dintre care 21 706 preșcolari, 77 955 elevi și 60 371 studenți.

1.14. Rețeaua sanitară

Clujul este un prestigios centru universitar și medical, aici funcționând multe universități, instituții medicale, clinici și spitale de elită din România. Orașul Cluj este solicitat de către pacienții din județele Transilvaniei și chiar din toată țara. Asistența medicală în județul Cluj, în anul 2010, era asigurată în 26 de spitale cu 6 698 paturi, multe cabinete medicale private și patru policlinici particulare. Această activitate a fost exercitată de 3 512 medici și 16 395 cadre medicale cu pregătire medie. Numărul populației ce beneficiază de un medic este în medie de 200 locuitori. În anul 2010 au beneficiat de asistență medicală, în cadrul unităților spitalicești, 281 726 persoane, iar durata medie de spitalizare a fost de 7 zile. În ultima perioadă au apărut un număr considerabil de unități de asistență medicală, în special cu profil stomatologic, precum și pentru prepararea și comercializarea medicamentelor și pentru efectuarea analizelor de laborator.

În acest sector, la finele anului 2010 existau 7 spitale, 4 policlinici, 383 cabinete medicale de specialitate, 60 laboratoare medicale, 227 farmacii, 32 de depozite farmaceutice, 145 laboratoare de tehnică dentară și 503 cabinete stomatologice.

Este de remarcat faptul că majoritatea acestora funcționează în municipiul Cluj-Napoca și în celelalte municipii, mediul rural fiind defavorizat atât ca număr de personal medical, cât și ca număr de unități, în special zonele montane și submontane.

2. Indicatori sintetici ai activității economice

2.1. PIB al județului și ponderea acestuia în PIB al României

Pentru perioada 2005-2010, datele referitoare la PIB al județului Cluj și la nivel de țară sunt:

Produsul intern brut

	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Total economie (mld.lei)	288,9	344,6	416,0	514,7	498,0	513,6
Regiunea de nord-vest (mld.lei)	34,3	40,8	50,7	57,9	56,7	59,2
Județul Cluj (mld.lei)	11,5	13,6	18,0	19,9	20,9	22,2
Ponderea județului în total economie (%)	3,98	3,93	4,33	3,88	4,20	4,31

* date provizorii

Sursa: INS – Anuarul statistic al României 2010, 2011; Anuarul statistic al județului Cluj 2010, 2011; Comisia Națională de Prognoză – Evoluția principalilor indicatori economico-financiari

Se poate constata că produsul intern brut al județului Cluj a crescut constant în perioada 2005-2010, concomitent cu majorarea ponderii acestuia în totalul pe țară, de la 3,98 la sută în 2005 la 4,31 în 2010.

2.2. PIB pe locuitor la nivelul județului și raportul dintre acesta și media națională

Produsul intern brut /locuitor

	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Total economie (euro)	3 688	4 530	5 788	6 469	5 509	5 792
Regiunea de nord-vest (euro)	3 460	4 241	5 577	5 780	4 918	5 172
Județul Cluj (euro)	4 572	5 579	7 800	7 842	7 150	7 625
PIB/locuitor al județului față de media pe țară (%)	123,96	123,15	134,76	121,22	129,78	131,64

* date provizorii

Sursa: INS – Anuarul statistic al României 2011; Anuarul statistic al județului Cluj 2010; Comisia Națională de Prognoză – Evoluția principalilor indicatori economico-financiari

Din analiza indicatorilor sus-menționați se constată că PIB/locuitor în județul Cluj se situează mult peste media la nivel național.

Valoarea mai ridicată a indicatorului la nivelul județului Cluj se datorează realizării de produse și servicii cu grad mai mare de complexitate, unde valoarea nou-creată este mai mare, precum și dotărilor superioare față de alte zone ale țării. În regiunea de nord-vest, nivelul PIB/locuitor este inferior mediei pe țară, ca urmare a rezultatelor inferioare înregistrate în unele județe mai puțin dezvoltate (Sălaj, Satu Mare, Bistrița-Năsăud).

3. Agenți economici

Denumire indicator	Perioada					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nr. societăților comerciale	21 748	23 297	25 623	27 948	27 182	24 525
milioane lei						
Cifra de afaceri	1 895,5	23 178,8	30 517,5	38 125,6	35 541,8	36 803,1
Investiții brute	2 632,6	3 314,0	5 928,3	4 436,1	4 232,3	2 481,3
Investiții nete	2 234,1	2 004,7	3 434,4	2 819,2	2 585,2	1 572,7

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2010, 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010, 2011

Numărul societăților comerciale a crescut în perioada 2005-2008, de la 21 748 unități la 27 948 unități, dar s-a înscris pe un trend descendent începând din anul 2009. Aceeași evoluție se observă și în cazul investițiilor brute și nete, nivelul acestora coborând în 2010 sub cel din anul 2005, ca urmare a crizei economice. Și în cazul cifrei de afaceri, trendul crescător a fost întrerupt în anul 2009.

Număr societăți comerciale

Tip de activitate	2006	2008	2009	2010
Agricultură, silvicultură și pescuit	...	337	361	347
Industrie	2 932	2 887	2 784	2 446
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei	...	35	46	69
Salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	...	82	95	90
Construcții	...	2 204	3 805	3 773
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	8 500	9 087	8 345	7 723
Transport și depozitare	1 836	2 153	2 139	1 941
Hoteluri și restaurante	927	1 100	1 212	1 235
Intermedieri financiare și asigurări, tranzacții imobiliare și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	5 072	5 643	5 642	5 023
Alte activități de servicii colective, sociale, personale	1 826	1 468	1 468	1 370
Total județ	23 297	27 984	27 182	24 525

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

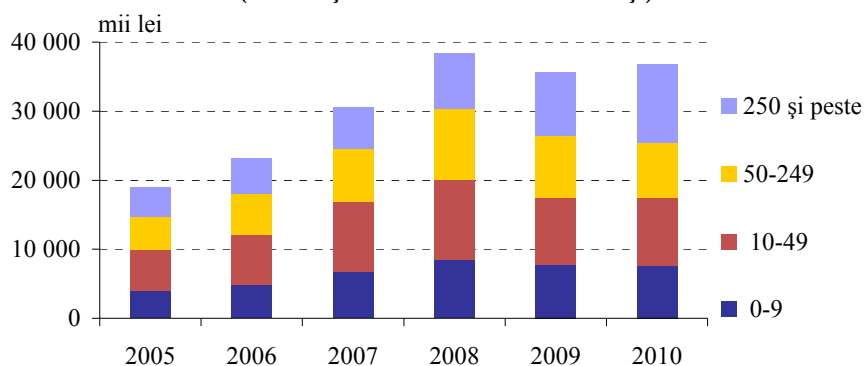
Analizând în structură numărul societăților comerciale din anul 2010, se poate constata ponderea mare a celor din comerț (31,5 la sută), urmate de cele din categoria intermedierilor financiare (20,5 la sută), construcții (15,4 la sută), industrie (10 la sută).

Număr societăți comerciale

Anul	Total	Clasa de mărime (după numărul de salariați)			
		0-9	10 - 49	50-249	250 și peste
2005	21 748	19 300	1 957	401	90
2006	23 297	20 563	2 248	406	80
2007	25 623	22 578	2 530	438	77
2008	27 948	24 877	2 521	471	80
2009	27 182	24 319	2 393	406	64
2010	24 525	21 793	2 291	375	66

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Grafic 3.1. Cifra de afaceri a unităților locale pe clase de mărime (în funcție de numărul de salariați)

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Se constată că unitățile mici (cu mai puțin de 50 de salariați) au deținut ponderea covârșitoare în totalul societăților comerciale din județul Cluj pe întreaga perioadă analizată, însă trendul crescător al cifrei de afaceri a acestora a fost întrerupt în anul 2009. În schimb, întreprinderile mijlocii și mari, dotate cu capacitați superioare de producție, au rezistat mai bine crizei, înregistrând o majorare a cifrei de afaceri la nivel agregat.

Număr mediu salariați

Anul	Total	Clasa de mărime (după numărul de salariați)			
		0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 și peste
2005	174 240	40 262	39 146	39 863	54 969
2006	178 957	43 256	44 648	40,757	50 296
2007	191 819	48 004	50 702	43 725	49 388
2008	198 757	53 702	50 540	45 858	48 657
2009	177 718	50 488	46 242	39 947	40 441
2010	168 700	46 061	45 021	38 179	39 447

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2010, 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010, 2011

Numărul mediu de salariați și cel al persoanelor ocupate au crescut până în anul 2008, pe fondul creșterii economice generale și al unui climat favorabil de creditare, și s-au redus substanțial după această dată, mai ales în cazul unităților cu peste 50 de salariați.

Nr. mediu de persoane ocupate în funcție de clasa de mărime a societăților comerciale

Anul	Total	Clasa de mărime (după numărul de salariați)			
		0-9	10 - 49	50-249	250 și peste
2005	177 770	43 070	39 514	40 111	55 075
2006	182 963	46 729	44 938	40 950	50 346
2007	196 435	52 022	51 046	43 881	49 486
2008	204 094	58 123	50 944	46 192	48 835
2009	182 332	54 866	46 692	40 198	40 576
2010	173 675	50 165	45 321	38 408	39 781

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2010, 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010, 2011

Economia județului Cluj se caracterizează printr-o mare diversitate a activităților și deține o pondere importantă în economia națională, fiind cel mai important centru administrativ teritorial din vestul țării. Județul Cluj dispune de bogate resurse minerale, are posibilități foarte bune de comunicație pe cale feroviară, rutieră, aeriană. De asemenea, dispune de forță de muncă cu înaltă calificare, datorită numeroaselor instituții de învățământ, de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică existente.

4. Economia județului pe ramuri ale economiei naționale

Activitățile	Numărul unităților active		Cifra de afaceri		Investiții nete	
			mii lei		mii lei	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Agricultură, silvicultură și pescuit	361	347	186 197	198 735	19 527	20 149
Industrie	2 784	2 446	10 614 491	13 136 150	436 545	350 257
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	46	69	932 197	968 405	198 976	153 580
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	95	90	351 635	450 761	120 174	101 721
Construcții	3 773	3 064	4 889 492	3 638 635	644 866	129 739
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	8 345	7 723	12 789 593	12 607 104	363 748	285 884
Transport și depozitare	2 139	1 941	1 515 302	1 638 816	387 159	229 765
Hoteluri și restaurante	1 212	1 235	454 201	466 835	68 236	37 321
Informații și comunicații	1 317	1 217	1 140 953	1 203 537	101 031	59 997
Intermedieri financiare și asigurări, tranzacții imobiliare și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	5 642	5 023	2 103 236	1 823 305	156 968	158 891
Alte activități de servicii colective, sociale, personale	1 468	1 370	564 480	670 856	87 926	45 406
Total județ	27 182	24 525	35 541 776	36 803 139	2 585 155	1 572 712

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2010, 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010, 2011

Comerțul ocupă locul principal în cadrul activităților desfășurate, urmat de industrie, construcții, intermedierile financiare. Peste 20 la sută din populația ocupată își desfășoară activitatea în subramurile industriale. În ultimii 5 ani s-au dezvoltat activități importante în parcurile industriale din zona Clujului, s-au amplificat și dezvoltat prestările de servicii, s-a înregistrat o explozie a construcțiilor de locuințe.

În anul 2009, la nivelul județului existau 27 182 unități active, grupate pe ramuri conform tabelului de mai sus, iar în 2010, 24 525 de unități. Pondere importantă au industria, construcțiile, comerțul cu ridicata și amănuntul, informațiile și comunicațiile, intermedierile financiare, asigurările și imobiliarele.

4.1 Industrie și construcții

4.1.1 Ramuri industriale importante

Producția industrială a județului Cluj este destinată atât acoperirii cerințelor de consum pe piața internă, cât și livrării către partenerii externi. Valoarea producției industriale realizate în anul 2010 se cifrează la 13, 1 mil lei, fiind superioară celei din 2009 cu 23,75 la sută.

Principalele ramuri care au contribuit la producția industrială a județului Cluj au fost cele din cadrul industriei prelucrătoare, care reprezintă 97 la sută din total. În cadrul acesteia, ponderea covârșitoare o are ramura producției alimentare, urmată de producția de calculatoare, produse electronice și optice, produse ale industriei metalurgice, mijloace de transport și mobilier, producție a energiei electrice, gazului și aerului condiționat.

În cadrul industriei prelucrătoare, ponderea cea mai însemnată a avut-o Nokia Cluj, firmă care începând cu anul 2012 s-a retras din județul Cluj, locul acesteia fiind luat de firmele De'Longhi din Italia și Bosch din Germania care au negociat preluarea spațiilor cu Consiliul județean Cluj.

4.1.2. Principalele companii din sectorul industrial

Principalele companii din județul Cluj care merită a fi menționate sunt:

Mechel Câmpia Turzii (fostă **Industria Sârmei Câmpia Turzii**) este o companie metalurgică din România, parte a grupului rus Mechel. Combinatul *Industria Sârmei Câmpia Turzii* a fost privatizat în anul 2003, fiind preluat de firma *Conares Trading*, înregistrată în Elveția. Valoarea tranzacției a fost de circa 27,2 milioane euro. Conares a devenit ulterior parte a grupului rus Mechel.

Bechtel este o companie internațională care activează în domeniul ingineriei, construcțiilor și proiectul managementului, având peste un secol de experiență în proiecte complexe cu locații dificile. Având capital privat și sediul central în San Francisco, compania își desfășoară activitatea în 40 de reprezentanțe cu 40 000 de angajați în întreaga lume.

ACI Cluj este o firmă importantă de construcții din Cluj-Napoca, fondată pe baza antreprizei de construcții din cadrul Grupului de șantiere cu sediul în Cluj (înființată în 1952). Înființarea societății este datată la 21 decembrie 1990 sub denumirea de Societatea Comercială ACI Cluj S.A. În 1993, ACI Cluj este privatizată prin metoda MEBO, devenind astfel una dintre cele mai mari firme de construcții din țară cu capital integral privat.

Transilvania Construcții este o companie de construcții din Cluj-Napoca. Compania a fost înființată în anul 1990 prin reorganizarea Trustului de Construcții Cluj fondat în 1950, iar din anul 1999 compania a fost privatizată integral, acțiunile FPS fiind cumpărate de salariații societății prin PAS. În noiembrie 2009, acționarii principali ai companiei erau Gabriela Timofte, cu 30,44 la sută din capitalul social, Mircea Timofte, cu 30,13 la sută, SIF Banat

Crișana (SIF1), cu 19,04 la sută, și Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS), care deținea 3,17 la sută din capital. Din 11 iulie 2008, acțiunile firmei de construcții sunt cotate la BVB, după transferul de pe piața Rasdaq. Compania deține Parcul Logistic Transilvania – cu o suprafață de aproximativ 145 000 mp, din care 72 000 mp reprezintă suprafața depozitelor. În parcul logistic își desfășoară activitatea aproximativ 80 de firme.

Terapia este al doilea producător român de medicamente și cel mai mare exportator de medicamente din România. A devenit cunoscută și pe plan internațional după lansarea medicamentului *Faringosept*. Este cel mai mare contribuabil din Cluj-Napoca și unul dintre cei mai mari angajatori industriali din județul Cluj.

Emerson Electric Company este o companie multinațională diversificată care proiectează și furnizează tehnologie și servicii de inginerie pe piețele industriale, comerciale și de consum. Emerson este lider global în combinarea tehnologiei și ingineriei. Concernul are divizii de managementul procesului industrial, tehnologii pentru climatizare, surse de alimentare pentru rețele, soluții pentru depozitarea mărfurilor de uz industrial și casnic, echipamente integrate.

Siemens AG este cel mai mare conglomerat european de companii din domeniul ingineriei. Sediile centrale internaționale ale Siemens se află în Berlin și München, Germania. Compania este un conglomerat a trei sectoare principale de afaceri: Industrie (Industry), Energie (Energy) și Sănătate (Healthcare) cu un total de 15 divizii.

Napolact este o companie românească producătoare de lactate. S.C. Napolact S.A. are două fabrici, cea din Cluj-Napoca (Baciu) și cea din comuna Țaga. Napolact și-a început activitatea în procesarea laptelui odată cu atelierul Vlad, atestat documentar din 1905. Producător de unt și brânză de vacă, firma Vlad a fabricat pentru prima dată în zonă și a introdus pe piața Clujului iaurtul. Începând cu anul 1936, produce brânzeturi fermentate și topite pe care le exportă în diferite țări, printre care și SUA. În urma naționalizării din 1948, firma Vlad se transformă în Întreprinderea de Industrializarea Laptelui Cluj care, la rândul ei, se transformă în 1990 în S.C. NAPOLACT S.A. Din 2004, Napolact este preluat de grupul olandez Friesland Foods. Acesta fuzionează în 2009 cu Campina, formând Friesland Campina.

ISDC (Integrated Systems Development Corporation) este o companie europeană furnizoare de servicii pentru industria IT, cu sediul central în Olanda și un centru tehnologic în Cluj-Napoca, România. Compania a fost fondată în 1990 la Hilversum (Olanda), iar centrul din Cluj-Napoca a fost deschis în anul 1999. Proprietarul companiei este *ISDC BV* din Olanda, care deține 80 la sută dintre acțiunile ISDC România.

HP Cluj. Compania **Hewlett-Packard** (NYSE), cunoscută și sub numele de **HP**, este o companie de IT cu sediul în Palo Alto, California, SUA. Compania este specializată în producerea de calculatoare personale, *laptop*-uri, servere, imprimante, produse soft etc.

Jolidon este o companie producătoare de lenjerie și costume de baie din România. Compania a fost înființată în 1993 la Cluj-Napoca. Compania are peste 1 300 de angajați. Produsele sale

sunt exportate mai ales în țările Uniunii Europene, dar și în America sau în Asia. În prezent (mai 2008), Jolidon operează o rețea de 113 magazine, dintre care 65 în România, 35 în Italia, trei în Ungaria și 10 *boutique*-uri în Franța, în sistem de franciză. Magazinele proprii dețin circa 40 la sută din totalul vânzărilor Jolidon, care în anul 2007 au ajuns la 60 de milioane de euro. La finele anului 2009 rețeaua proprie Jolidon însuma 85 de magazine în România.

Clujana este o fabrică de încălțăminte din municipiul Cluj-Napoca. Fabrica a fost înființată în anul 1911 de familia Renner, sub denumirea de „*Fabrica de Piele Frații Renner & Co*”. După primul război mondial a devenit societate pe acțiuni, schimbându-și denumirea în „Dermata” și devenind cea mai mare fabrică de încălțăminte din România. În 2003, Guvernul a decis trecerea pachetului majoritar de acțiuni în proprietatea județului Cluj și administrarea Consiliului Județean. Datoria de 5 milioane euro față de stat a fost convertită în acțiuni în 2004, AVAS devenind acționar majoritar, cu 80 la sută din acțiuni. Administrarea companiei a fost cedată apoi, de către AVAS, Consiliului Județean Cluj, care deține 93,16 la sută din acțiuni, 6,84 la sută din acțiuni fiind deținute de alți acționari.

Ursus Breweries este un nou nume dat subsidiarei SABMiller în România. Au fost unite sub acest nume patru dintre cele mai consumate mărci de bere din România plus o marcă de bere nou introdusă în țară. Este cel mai important producător de bere din țară, având ca mărci: Ursus, Timișoreana, Ciucaș, Stejar, Azuga, Peroni Nastro Azzurro, Miller și brandurile firmei Pilsner UrquellEste, sponsor al echipei naționale de Fotbal a României. Marca de bere Ursus este produsă în prezent sub sloganul *Regele berii în România* în Cluj-Napoca. Compania deține fabrici de bere în Cluj-Napoca, Timișoara, Buzău, Brașov și Azuga începând cu anul 2011.

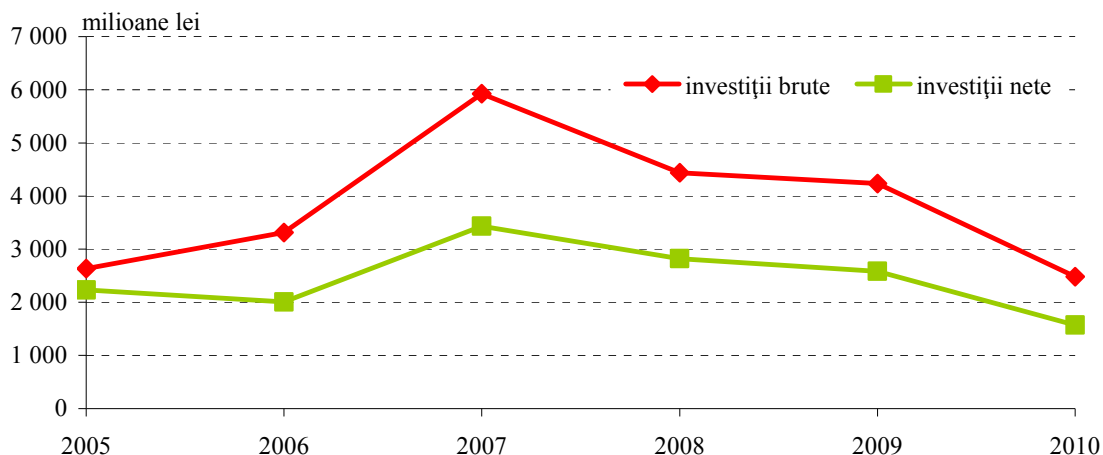
Armătura este o companie privată din Cluj-Napoca care se ocupă de producția de articole de robinete din aliaje neferoase. În prezent în cadrul acestei companii lucrează 400 de specialiști.

Prodvinalco este un producător de băuturi alcoolice din România. Compania a fost fondată în anul 1932 la Cluj-Napoca sub forma unui depozit ce se ocupa cu îmbutelierea, depozitarea și desfacerea băuturilor alcoolice spirtoase. În prezent compania deține poziția a treia în topul firmelor producătoare de alcool și este liderul pieței de distilate naturale din România. Prodvinalco S.A. este un producător de țuică și rachiuri din fructe, specialități din extracte naturale (bitter, florio și fernet), băuturi alcoolice spirtoase cu sau fără adaos de arome, lichioruri și gin.

4.3. Activitatea de investiții și construcții

În ultima perioadă, volumul fondurilor utilizate pentru creșterea capacității de producție a fost superior celui al volumului fondurilor utilizate în anii precedenți și s-a concretizat în numeroase amenajări, modernizări ale construcțiilor vechi, reprofilări de firme, extinderi de spații, precum și construcții noi, îndeosebi în sectorul privat.

Grafic 4.1. Investiții brute și nete

Sursa: INS -Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

În anul 2009, volumul investițiilor nete, realizat de principalii agenți economici a fost de 2 585,2 milioane lei, din care 34,2 la sută realizat de sectorul de stat, 37,9 la sută de sectorul privat, 6,7 la sută de sectorul majoritar de stat, 2,9 la sută de sectorul majoritar privat, 0,1 la sută de sectorul cooperatist, iar restul de 16,4 la sută de investiții străine, volumul acestora scăzând dramatic în 2010, la 1 572,10 milioane lei, reprezentând 60 la sută din cele derulate în anul 2009.

În ultimii cinci ani, în județul Cluj au fost realizate investiții de anvergură precum: autostrada Cluj, centuri ocolitoare, fabrica Nokia, Stadionul Arena Cluj, parcurile industriale, supermarketuri etc. Pe ramuri de activitate, volumul investițiilor a fost de 16,9 la sută în industrie, 24,9 la sută în construcții, 14,1 la sută în comerț, 43,3 la sută în domeniul serviciilor și 0,8 la sută în agricultură și silvicultură.

Au fost construite 6 720 locuințe în 2009, din care 6 676 de către populație din fonduri proprii, numărul acestora scăzând la mai puțin de jumătate în anul 2010 (3 180).

Construcția de locuințe 2009-2010

	2009				2010			
	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
Locuințe finalizate din care:	1 203	1 267	1 513	2 737	515	651	949	1 065
Mediul urban	286	400	421	485	209	397	503	353
Mediul rural	917	867	1 092	2 252	306	254	446	712

Sursa: INS – Direcția Regională de Statistică Cluj; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

5. Agricultură și silvicultură

Județul Cluj este amplasat în podișul Transilvaniei, zonă care oferă posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe și moderne, neexploatăată suficient datorită lipsei investițiilor în acest sector, precum și al parcului de utilaje insuficient și învechit.

Suprafața fondului funciar în ultimii 10 ani nu s-a modificat semnificativ în structură. Din punct de vedere al modului de folosire, suprafața totală a județului este prezentată în tabelul următor.

	Suprafața fondului funciar (hectare)						
	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
Suprafața totală a județului din care:	667 440	667 440	667 440	667 440	667 440	667 440	667 440
Suprafața agricolă	424 355	423 984	424 453	427 943	427 273	427 273	426 213
Suprafața fondului forestier – inclusiv suprafețele cu vegetație forestieră	169 319	170 802	170 588	170 036	170 197	170 197	167 662
Alte suprafețe	73 766	72 654	72 399	69 461	69 970	69 970	73 565

Sursa: Direcția Regională de Statistică Cluj

5.1. Suprafața agricolă și structura acesteia

Analizând datele din tabelul următor, se poate constata că suprafața arabilă a crescut în ultimii 12 ani, precum și cea cu fânețe, în schimb s-a redus semnificativ suprafața cu vii și pepiniere viticole, precum și cea cu livezi și pepiniere pomicole.

Suprafața agricolă a județului Cluj	1997		2007		2009		2010	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
Total, din care:	427 593	100	427 943	100,0	427 273	100,0	426 213	100,0
- Arabil	179 723	42,0	182 541	42,6	182 736	42,8	182 154	42,74
- Pășuni	162 222	37,9	154 844	36,2	154 059	36,1	153 637	36,05
- Fânețe	77 899	18,1	86 167	20,1	85 729	20,1	85 636	20,09
- Vii și pepiniere viticole	1 141	0,3	318	0,1	194	0,05	247	0,06
- Livezi și pepiniere pomicole	6 608	1,5	4 073	1,0	4 555	1,1	4 539	1,06

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

În cazul parcului de tractoare și mașini agricole, se poate constata o reducere în timp a utilajelor agricole, cu excepția numărului de tractoare și pluguri, care a cunoscut o creștere, localizată în sectorul privat. Trebuie menționat că majoritatea utilajelor pe care le dețin producătorii agricoli sunt vechi, multe provenind din perioada comunistă, iar o parte au fost aduse *second-hand* din străinătate. La nivelul județului Cluj, există un potențial mare pentru investiții în infrastructură și echipamente în vederea creșterii producției agricole.

Situația principalelor utilaje agricole

	Tractoare agricole în județul Cluj (număr)						
	1995	1996	2000	2005	2008	2009	2010
Tractoare agricole fizice, <i>din care:</i>	5 154	5 186	4 983	5 184	5 083	5 091	5 147
- <i>sector privat</i>	3 242	3 445	4 806	4 922	5 030	5 038	5 107
- pluguri pentru tractor	3 242	3 445	3 953	3 904	3 838	3 844	4 289
- cultivate mecanice	426	459	773	440	410	405	413
- semănători mecanice	1 232	1 317	1 509	1 410	1 347	1 342	1 389
- mașini de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică	247	227	205	65	25	25	65
- combine autopropulsate pentru recoltat cereale păioase	969	1 063	1 073	686	630	536	661
- combine autopropulsate pentru recoltat furaje	124	118	68	45	30	30	43
- prese pentru balotat paie și fân	285	306	130	119	98	99	192
- suprafața arabilă ce revine pe un tractor fizic (<i>hectare</i>)	34	34	36	34	36	36	35

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

5.2. Suprafața fondului forestier

Suprafața fondului forestier a scăzut de la 169 319 ha în anul 1995 la 167 662 ha în anul 2010. Pădurile predominante sunt de foioase, formate din stejar, gorun și fag, iar în zona cu altitudine ridicată predomină vegetația de munte, în special cea de molid și brad.

5.3. Producția agricolă și structura ei

Principalele produse obținute din agricultură sunt: cerealele (grâu, secară, orz, orzoaică, porumb boabe) leguminoasele (mazăre, fasole), plantele uleioase (floarea soarelui, soia), cartofii, plantele pentru industrializare (sfecla de zahăr), legumele (tomate, ceapă, varză etc.) precum și furajele (lucernă, trifoi, furaje rădăcinoase etc.). Analizând datele din tabelul de mai jos se constată o reducere de peste 50 la sută a suprafețelor cultivate cu cereale în 2010 față de 1990.

De asemenea s-au constatat reduceri însemnate la: sfecla de zahăr, cartofi, furaje, furaje verzi și furaje rădăcinoase. Creșteri neînsemnate s-au înregistrat în următoarele culturi: leguminoase, plante uleioase și legume.

Suprafața cultivată

hectare

Principalele culturi	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
Cereale pentru boabe	123 059	105 200	102 541	111 046	69 567	57 394	60 519	60 595
Leguminoase pentru boabe	1 269	1 131	886	1 806	657	1 178	1 550	962
Plante uleioase	1 090	2 565	3 088	6 453	3 903	3 645	3 942	2 193
Plante pentru alte industrializări	3 980	4 649	2 913	1 989	1 765	566	1 215	621
Cartofi	9 947	9 405	11 697	12 026	9 984	6 418	6 823	5 575
Legume	4 646	4 755	7 638	9 255	8 885	5 784	5 863	5 345
Furaje verzi din teren	55 087	37 237	25 705	17 854	17 809	18 280	18 206	20 489
Furaje perene	32 510	16 892	15 184	15 081	12 896	13 448	13 600	14 329
Furaje verzi anuale	7 746	10 106	8 949	2 773	4 913	4 832	4 606	6 160
Rădăcinoase furaje	1 490	744	657	561	218	727	519	375

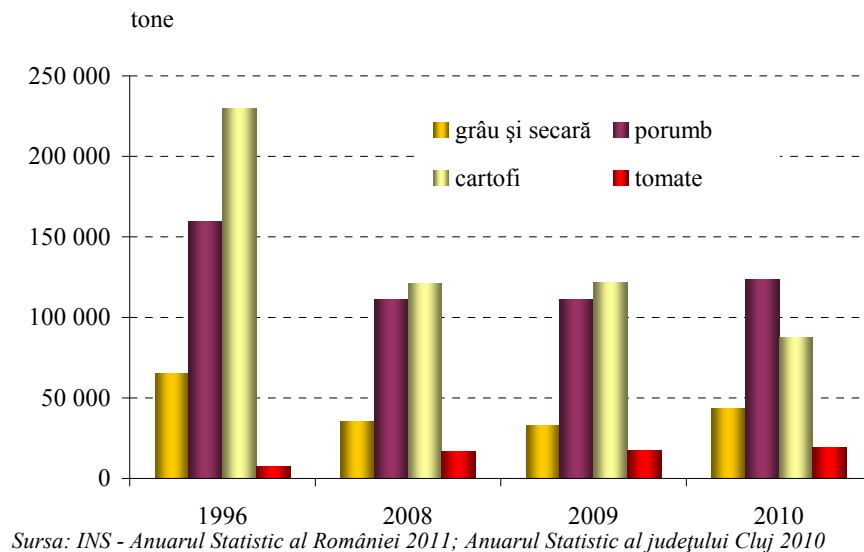
Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Producția vegetală

Principalele culturi	Producția agricolă vegetală (tone)							
	1996		2008		2009		2010	
	Total agricultură	Sector privat	Total agricultură	Sector privat	Total agricultură	Sector privat	Total agricultură	Sector privat
Cereale pentru boabe	273 259	251 186	181 080	177 628	170 664	168 228	196 537	189 750
Leguminoase boabe	1 908	1 233	2 515	2 490	2 821	2 807	1 990	1 987
Floarea soarelui	2 916	2 769	4 931	4 931	4 400	4 385	2 114	2 113
Soia	396	130	677	267	814	472	1 455	630
Sfeclă de zahar	123 291	110 740	18 566	16 279	44 233	43 843	31 400	26 017
Cartofi	229 683	227 699	121 121	121 005	122 073	121 992	87 520	87 352
Legume	52 176	48 187	88 328	88 029	85 094	84 946	92 493	92 341
Furaje perene	329 070	281 513	243 168	242 224	245 469	243 265	273 303	268 073
Furaje verzi anuale	122 808	107 716	98 225	97 175	97 789	94 939	119 892	116 597
Rădăcinoase furajere	25 200	20 435	41 695	41 695	18 186	18 186	18 447	18 447

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Producția vegetală s-a înscris pe un trend descendent începând din anul 1996 la majoritatea produselor, ca urmare a politicilor necoerente din agricultură, lipsei utilajelor, lipsei unui sistem de colectare și valorificare, lipsei piețelor de desfacere, forței de muncă îmbătrânite în agricultură etc.

La principalele culturi (grâu, porumb, cartofi), producția scade din anul 1996 până în 2010. În cazul tomatelor, producția crește de la aproape 8 mii de tone în 1996 la puțin peste 19 mii de tone în anul 2010.

Producția animală

		2006		2008		2009		2010	
Categoria	UM	Total	Sector privat	Total	Sector privat	Total	Sector privat	Total	Sector privat
Carne	mii tone	58	57,9	60	55,9	51,7	51,6	36,2	36,2
Lapte	mii hl.	2 283	2 277	2 081	2 078	1 760	1 757	1 669	1 665
Lână	tone fiz.	795	789	747	744	779	776	816	816
Ouă	mil.buc.	246	246	153	153	146	146	141	140
Miere extrasă	tone	283	283	383	383	373	373	368	368

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Producția animală a înregistrat un trend descendent în perioada 2006-2010 la toate categoriile (cu excepția categoriei miere de albine), cauzele fiind aceleași ca și în cazul producției vegetale.

Situația efectivelor de animale

Specia	Capete							
	2006		2008		2009		2010	
	Total	Sector privat	Total	Sector privat	Total	Sector privat	Total	Sector privat
Bovine	93 035	92 548	74 173	73 847	72 439	72 121	53 663	53 355
Porcine	226 683	225 361	148 415	148 181	122 322	121 931	100 932	100 572
Ovine	317 426	315 173	326 947	325 156	374 360	382 753	353 536	352 795
Caprine	10 049	10 049	16 205	16 180	14 410	14 386	17 760	17 760
Cabaline	18 568	18 553	19 758	19 753	17 636	17 629	13 683	13 683
Păsări	2 624 865	2 624 865	2 136 014	2 136 014	1 932 184	1 927 334	1 858 940	1 855 468
Albine – familii	17 472	17 472	18 742	18 742	18 667	18 667	24 175	24 175

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

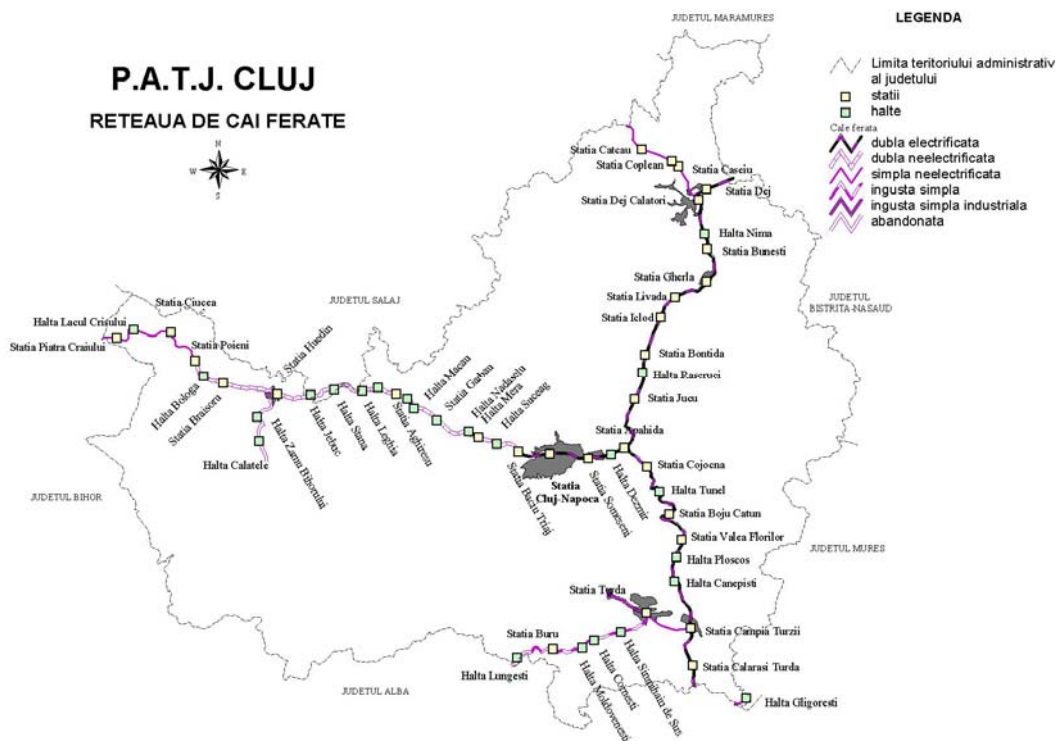
Efectivele de animale în perioada 2006-2010 s-au redus masiv la bovine, porcine, cabaline, păsări și au crescut la ovine, caprine și albine datorită unor programe de stimulare a fermierilor pentru creșterea animalelor din aceste categorii.

6. Transporturi

6.1. Rețeaua feroviară

La nivel de județ, liniile feroviare duble au o pondere de 70 la sută, fiind cele mai ridicate din Regiunea nord-vest, gradul de electrificare fiind de peste 50 la sută din totalul liniilor de cale ferată existente la nivel de județ. Referitor la transportul de mărfuri, stațiile primitoare la nivel de județ ocupă poziții de prim rang la nivel regional, fiind vorba despre stațiile Dej, Câmpia Turzii, Turda, Aghireț, Gherla și Cluj-Napoca. Lungimea căilor ferate care străbat teritoriul județului este de 240 km, din care 129 km linie electrificată. Prin localitățile Câmpia Turzii, Cluj, Huedin trece magistrala București – Episcopia Bihor care face legătura cu țările din centrul și vestul Europei. Unul dintre marile noduri de cale ferată ale țării se află în municipiul Dej de unde se asigură legătura cu importante centre din partea nordică a țării pe rutele: Dej – Baia-Mare – Satu-Mare; Dej – Beclean – Ilva Mică; Dej – Salva – Sighetul Marmăției; Dej – Beclean – Deda.

Au fost introduse trenurile „Săgeata albastră”, dar calitatea precară a materialului rulant și restricțiile de viteză reduc foarte mult impactul acestora. Principalele probleme rămân însă legăturile deficitare în zonă (mai ales cele interjudețene) și existența a numeroase zone cu restricții de viteză. Din punct de vedere al lungimii liniilor electrificate, regiunea nord-vest (Transilvania de nord) se situează pe ultimul loc la nivel național având o pondere de doar 4 la sută din rețeaua națională, în condițiile în care regiunea este teritoriul de „legătură” infrastructurală a României cu vestul Europei. Materialul rulant, încă insuficient, reprezintă o problemă de actualitate.

6.2. Rețeaua rutieră

În anul 2010, județul Cluj înregistra o densitate a rețelei rutiere de 0,40 km de drum/km². Acest nivel plasează județul Cluj ușor peste media națională (0,33 km de drum/km²). Județul Cluj dispune de o rețea densă de drumuri publice, în lungime totală de 2 699 km, din care 502 km reprezintă drumuri naționale. Din total, 698 km sunt drumuri modernizate, în majoritate porțiuni ale unor șosele de interes național și internațional. În interiorul teritoriului, legăturile sunt asigurate de 2 197 km de drumuri județene și comunale, din care 255 km sunt modernizate, iar 720 km sunt acoperiți cu îmbrăcăminti rutiere ușoare.

În decembrie 2009 s-au deschis circulației primii 42 km din autostrada A3 a României, dintre Turda și Cluj vest, iar în noiembrie 2010, încă 12 km între Turda și Câmpia Turzii. Au fost date în folosință centuri ocolitoare pentru municipiul Cluj-Napoca, comuna Apahida, municipiul Gherla. De asemenea, au fost modernizate mai multe drumuri montane și forestiere, însă cu toate acestea situația drumurilor din județ este destul de precară.

6.3. Aeroporturi

Aeroportul Internațional Cluj-Napoca este al patrulea aeroport ca mărime din România. Aeroportul se află situat pe raza comunei suburbane Someșeni. În acesta se efectuează transporturi de călători, cât și transporturi cargo internaționale.

Acesta a fost în permanență extins și modernizat. Noul terminal construit în 2009, cu o capacitate de 1,5 milioane de pasageri pe an, este destinat atât curselor interne, cât și celor externe. Terminalul dispune de facilități la standarde internaționale.

7. Comerț exterior

7.1. Valoarea exporturilor și a importurilor și ponderea acestora în nivelurile pe țară

Activitatea de comerț exterior, în perioada 1995-2010, a cunoscut o creștere însemnată, astfel: volumul exporturilor în 1995 era de 156 561 mii dolari, iar în anul 2010 de 2 378 536 mii euro, în timp ce valoarea importurilor a crescut de la 211 556 mii dolari la 2 797 749 mii euro. În anul 2010 deficitul comercial al județului Cluj a fost de 419 213 mii euro. Pe grupe de produse, o pondere însemnată o dețin cele din grupa „Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile”, urmate de materiale plastice, produse ale industriei chimice, materiale textile, produse din lemn, încălțăminte, mijloace de transport, mărfuri diverse.

Exporturile și importurile județului Cluj și ponderea acestora în nivelurile pe țară

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Exporturi Cluj (milioane euro)	499,12	552,33	566,39	978,69	1 463,74	2 378,54
Exporturi țară (milioane euro)	22 255	25 850	29 549	33 725	29 084	37 368
Pondere județului în total țară (%)	2,24	2,14	1,92	2,90	5,03	6,37
Importuri Cluj (milioane euro)	906,14	1 225,81	1 687,55	2 189,93	2 018,84	2 797,75
Importuri țară (milioane euro)	32 568	40 746	51 322	57 240	38 953	46 902
Pondere județului în total țară (%)	2,78	3,01	3,29	3,83	5,18	5,97

Sursa: INS

Pondere exporturilor județului Cluj în totalul exporturilor țării a crescut în intervalul analizat de la 2,24 la sută la 6,37 la sută, aceeași tendință observându-se și în cazul importurilor. În total exporturi, o pondere însemnată au deținut-o exporturile fabricii Nokia, dar care începând cu anul 2012 și-a încetat activitatea din județul Cluj.

Situația exporturilor pe capitole din NC

mii euro

Cod NC	Secțiuni, capitole din NC	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Total	499 117	552 325	566 386	978 692	1 463 740	2 378 536
	<i>din care:</i>						
I	Animale vii și produse animale	2 633	5 141	8 700	6 224	7 931	9 658
II	Produse vegetale	3 830	3 483	3 594	5 705	3 442	6 060
III	Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	2	3	12	14	7	12
IV	Produse alimentare, băuturi, tutun	2 048	2 724	3 818	5 401	6 676	8 515
V	Produse minerale	512	429	1 543	379	1 038	520
VI	Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	18 201	20 303	12 609	13 138	12 546	25 252
VII	Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	4 915	6 420	10 690	12 170	30 793	39 601
VIII	Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea	2 869	2 614	2 271	2 048	4 288	8 433
IX	Produse de lemn, plută și împletituri din nuiele	13 344	15 079	11 431	9 823	10 011	7 429
X	Pastă de lemn, deșeuri de hârtie sau de carton; hârtie și carton și articole din acestea	25 327	26 855	34 483	36 300	33 761	29 556
XI	Materii textile și articole din acestea	125 762	111 180	95 815	90 874	76 974	70 842
XII	Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	54 001	52 079	46 073	33 590	30 792	37 359
XIII	Articole din piatră, ciment, ceramică, sticlă și din alte materiale similare	12 934	13 778	13 859	8 677	11 739	15 181
XIV	Metale comune și articole din acestea	43 758	52 544	60 221	67 732	66 799	137 014
XV	Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	111 456	157 344	173 148	597 469	1 080 608	1 866 724
XVI	Mijloace de transport	1 811	2 670	8 821	15 888	20 452	38 113
XVII	Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, de măsură, de control sau precizie, instrumente muzicale	14 493	8 575	6 671	5 265	6 080	6 828
XVIII	Mărfuri și produse diverse	56 434	60 120	71 702	66 806	54 611	62 469
XIX	Alte produse nenominalizate în altă parte	4 785	10 983	927	1 189	5 192	8 970

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011, Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

În tabelul de mai sus sunt prezentate datele privind exportul în structură, ponderea mare fiind asigurată de grupa care include mașini aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau reprodus sunetul și imaginile. La importuri principala grupă de produse este tot „Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile”, urmată de „Metale comune și articole din acestea”, „Produse minerale”, „Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe”, „Mijloace de transport”, „Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea” etc.

Situația importurilor pe capitole din NC

mii euro

Cod NC	Secțiuni, capitole din NC	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Total	906 137	1 225 805	1 687 546	2 189 934	2 018 839	2 797 749
	<i>din care:</i>						
I	Animale vii și produse animale	32 256	37 950	29 836	46 466	33 977	21 581
II	Produse vegetale	3 927	6 173	10 976	9 799	9 939	10 139
III	Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	97	217	232	191	332	524
IV	Produse alimentare, băuturi, tutun	9 450	12 849	20 851	24 572	17 998	20 856
V	Produse minerale	64 361	86 839	101 181	118 187	61 616	158 199
VI	Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	53 937	78 582	112 417	127 006	101 692	116 817
VII	Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	68 525	92 339	117 207	124 401	90 088	96 775
VIII	Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea	25 438	22 400	20 281	16 537	17 534	21 916
IX	Produse de lemn, plută și împletituri din nuiele	18 078	21 140	32 778	27 657	16 885	10 777
X	Pastă de lemn, deșeuri de hârtie sau de carton; hârtie și carton și articole din acestea	41 277	52 309	67 334	83 488	94 044	122 330
XI	Materii textile și articole din acestea	99 399	91 776	98 808	82 764	64 241	66 886
XII	Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	10 535	10 525	20 700	12 144	10 759	11 426
XIII	Articole din piatră, ciment, ceramică, sticlă și din alte materiale similare	27 191	36 403	42 406	47 158	28 710	30 774
XIV	Metale comune și articole din acestea	89 527	192 069	243 786	370 802	152 223	172 844
XV	Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	245 651	303 510	420 845	771 713	1 165 118	1 768 813
XVI	Mijloace de transport	67 449	109 920	265 273	222 148	85 006	88 746
XVII	Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, de măsură, de control sau precizie, instrumente muzicale	20 625	28 639	38 983	56 274	31 575	33 391
XVIII	Mărfuri și produse diverse	24 433	30 582	43 203	48 033	36 140	42 593
XIX	Alte produse nenominalizate în altă parte	3 982	11 584	449	596	965	1 364

Sursa: INS - Anuarul Statistic al României 2011, Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

7.2. Principalele categorii de produse exportate

Deși nu are o industrie foarte dezvoltată, Clujul a ajuns pe locul 4-5 la exporturi ca urmare a exporturilor telefoanelor Nokia de la Jucu. Alte produse exportate reprezentative pentru Cluj ar fi: medicamente, mobilier, confecții, echipamente produse de firma Emerson, sârmă, robineti pentru instalații, articole de porțelan, gresie și faianță, încălțăminte, echipamente electrice și electronice pentru motoare și autoturisme etc.

7.3. Principalele firme exportatoare și piețele lor de desfacere

Emmerson

Emmerson este lider global în combinarea tehnologiei și ingineriei. Domenii abordate: managementul procesului industrial, automatizări industriale, climatizare, surse de alimentare pentru rețele sau echipamente integrate.

Jolidon

Este o companie producătoare de lenjerie și costume de baie. Compania a fost înființată în 1993 la Cluj-Napoca. Compania are peste 1 300 de angajați. Produsele sale sunt exportate mai ales în țările Uniunii Europene, America, Asia.

Sanex

Sanex este recunoscut în România ca un mare producător de plăci ceramice (faianță și gresie) și decoruri (brâuri și medalioane). Din 2004 Sanex a devenit membru al grupului austriac Lasselsberger, cel mai important producător european de plăci ceramice.

Flacăra

Producător de confecții.

Moga Porcelaine

Despre porțelanul Moga se spune în lume că este tot atât de delicat ca și cel de Limoges, mai sofisticat decât cel de Belcek, la fel de îndrăgit ca și cel de Meissen și cel puțin la fel de căutat ca și cel de Herend.

Fabrica de mobilă Libertatea

Aceasta și-a început activitatea în anul 1870, fiind înființată de către meșterul vienez Franz Triska și cunoscută pentru producția de pianе vieneze. De peste 100 de ani marca Libertatea este renumită atât pe piața locală, cât și pe cea internațională pentru mobilierul din lemn masiv clasic și modern. Având peste 500 de

angajați, firma produce o gamă largă de: mobilă de camere, de hoteluri, birouri. Produsele și serviciile oferite au ca piață principală de desfacere Europa de Vest.

Sinterom

Firma Sinterom are o tradiție de peste 50 de ani în fabricarea bujiilor cu aprindere prin scânteie, dezvoltată pe bază de concepție proprie, și a altor tipuri de bujii incandescente, cu teacă, discuri etc.

Farmec

Farmec este o companie producătoare de cosmetice, parfumuri, spray-uri, lacuri de unghii. În momentul de față, portofoliul companiei însumează câteva sute de produse, cele mai cunoscute game fiind Gerovital H3 prof. dr. Ana Aslan, Gerovital H3 Evolution, Gerovital plant, Aslavital, Farmec, Aslamed, Doina, Athos și Obsesie.

Terapia

Terapia Ranbaxy este cea mai mare companie de medicamente generice din România și operează sub această denumire comercială din anul 2006. Terapia este o companie care își dedică de peste 80 de ani întreaga activitate îmbunătățirii sănătății și calității vieții prin dezvoltarea și comercializarea produselor farmaceutice de cea mai înaltă calitate.

Sortilemn Gherla

Sortilemn din Gherla, județul Cluj, este unul dintre principalii producători de mobilier de pe piața locală și furnizor al concernului suedez Ikea. Din linia de producție, 97 la sută merge la export. Societatea este producătoare pentru firme din străinătate precum: Ikea Suedia, Becker Germania și Stokke Norvegia.

Held Fashion Factory Store

Held Fashion produce vestimentație de damă sub mărcile Frankenwälder și Frank Walder, care satisfac toate cerințele de calitate.

Nova Textile

Este companie cu capital majoritar norvegian, având ca principal obiect de activitate producția de decorațiuni interioare textile. Compania beneficiază de o experiență pozitivă în domeniul exportului, la succesul produselor executate contribuind seriozitatea, profesionalismul și buna specializare a colectivului, precum și dotarea tehnică avansată. Colaborarea strânsă cu compania Gardelo Interiortekstil, Norvegia, a permis dezvoltarea mărcii „Nova Textile”, recunoscută și apreciată drept unul dintre lideri pe piața Norvegiei, lideri prin calitate și design.

Mechel Câmpia Turzii

Este o companie metalurgică din România, parte a grupului rus Mechel. Combinatul *Industria Sârmei Câmpia Turzii* a fost privatizat în anul 2003, fiind preluat de firma *Conares Trading*, înregistrată în Elveția. Produce sârmă, pe care în majoritate o exportă. Principalele țări în care sunt exportate produsele sunt țările membre ale Uniunii Europene (Ungaria, Franța, Germania, Italia, Spania, Austria, Suedia, Norvegia etc.). De asemenea, sunt efectuate exporturi și către țări din spațiul ex-sovietic, precum și către țări de pe alte continente (Statele Unite, Japonia etc.)

Fujikura Automotive România

Această companie produce echipamente electrice și electronice pentru motoare și autovehicule. Capitalul este integral spaniol, iar în anul 2010 compania a înregistrat o cifră de afaceri de 113,8 milioane lei.

Eckerle Automotive

Această companie produce echipamente electrice și electronice pentru motoare și autovehicule. Capitalul este 99,9 la sută nemțesc, iar în 2010 a avut o cifră de afaceri de 129,5 milioane lei.

Trelleborg Automotive

Și această firmă produce piese și accesorii pentru motoare și autovehicule, având capital suedez.

8. Forța de muncă și veniturile salariale

8.1. Populația ocupată

Populația ocupată a județului Cluj a crescut de la 309 mii persoane în anul 2005 la 324 mii persoane în 2010, ponderea deținută de județul Cluj în totalul populației ocupate a țării majorându-se ușor, de la 3,69 la sută la 3,87 la sută.

Populația ocupată

mii persoane

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Populația ocupată pe județ	309	315	330	335	324	324
Populația ocupată pe țară	8 390	8 409	8 725	8 747	8 411	8 371
Populația ocupată pe Regiunea de nord-vest	1 146	1 155	1 187	1 188	1 157	1 152

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

Numărul mediu de salariați

mii persoane

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Număr mediu salariați pe județ	174	176	194	199	187	180
Număr mediu salariați pe țară	4 558	4 667	4 885	5 046	4 774	4 376
Număr mediu salariați pe Regiunea de nord-vest	580	595	633	646	614	589

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

8.2. Șomeri

Numărul șomerilor s-a redus în intervalul 2005-2008, dar s-a dublat în anul 2009 față de anul anterior, pe fondul crizei economice și financiare; în anul 2010, numărul șomerilor a înregistrat o scădere.

Rata șomajului s-a menținut sub media pe țară pe tot intervalul analizat, datorită investițiilor realizate în acest județ.

Numărul de șomeri și rata șomajului

mii persoane

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Număr șomeri pe județ	14,4	11,2	10,2	10,0	21,7	16,9
Număr șomeri pe țară	523,0	460,5	367,8	403,4	709,4	627,0
	procente					

Rata șomajului pe județ	4,4	3,4	3,0	2,9	6,3	4,9
Rata șomajului pe țară	5,9	5,2	4,0	4,4	7,8	7,3
Rata șomajului pe Regiunea de nord-vest	4,0	3,6	2,9	3,3	6,8	5,9

Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

8.3. Salariul mediu nominal

8.3.1. Salariul mediu nominal brut

Salariul mediu nominal brut pe județ (1 014 lei în 2005; 1 882 în 2009) a fost superior celui pe regiune (871 lei în 2005; 1 566 lei în 2009) și celui pe țară (968 lei în 2005; 1 845 lei în 2010), cu excepția anului 2010 (1 897 lei pe județ, față de 1 902 pe economie), și a avut un trend ascendent, fiind cu 87 la sută mai mare în 2010 decât în anul 2005. Ritmul de creștere a fost mare la începutul perioadei și s-a redus pe final odată cu recesiunea și criza economică.

8.3.2. Salariul mediu nominal net

Salariul mediu nominal net a fost superior mediei pe țară cu excepția anului 2010.

	lei					
Salariul mediu nominal net	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Salariul pe județ	784	905	1 113	1 315	1 387	1 389
Salariul pe țară	746	866	1 042	1 309	1 361	1 407
Salariul pe Regiunea de nord-vest	679	777	936	1 119	1 161	1 166

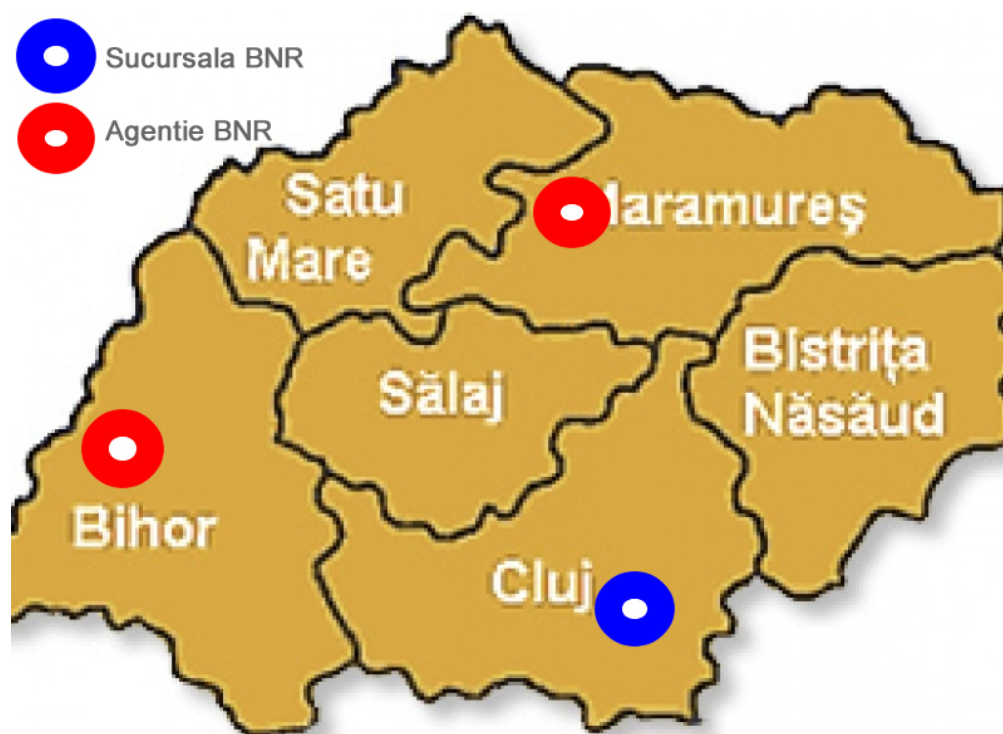
Sursa: INS – Anuarul Statistic al României 2011; Anuarul Statistic al județului Cluj 2010

9. Activitate bancară

9.1. Rețea bancară

Județul Cluj este un județ puternic bancarizat. În municipiul Cluj-Napoca, reședință de județ, se regăsesc sucursale și agenții ale celor mai multe instituții de credit autorizate în România. Aici își are sediul central Banca Transilvania, una dintre cele mai mari bănci din România (top 5). De asemenea, tot în municipiul Cluj-Napoca, băncile comerciale au centre regionale, centre de afaceri, centre zonale (pe zona de nord-vest sau pe zona Transilvania) și centre de procesare a numerarului.

În Regiunea de nord-vest, regiunea din care face parte județul Cluj, Banca Națională a României are o sucursală regională la Cluj și două agenții, la Baia Mare și Oradea.

La finele anului 2010, sistemul bancar din județul Cluj cuprindea un număr de 15 unități regionale (centre de afaceri, o centrală și alte structuri regionale), 50 de sucursale și 225 de agenții aparținând unui număr de 32 societăți bancare din România și unor sucursale ale băncilor străine. Majoritatea unităților bancare sunt concentrate în mediul urban, respectiv în orașele Cluj-Napoca, Turda, Huedin, Câmpia Turzii, Dej și Gherla.

Rețeaua teritorială a băncilor comerciale a fost într-o continuă creștere până în anul 2008; ulterior, pe fondul crizei financiare, unele unități bancare, aparținând băncilor MKB Romexterra, Volksbank etc., au fost închise. De menționat este faptul că în mediul rural gradul de bancarizare este foarte redus.

Lista unităților bancare din județul Cluj

Nr. crt.	Denumirea unității bancare	Centrală/ centru regional/ centru de afaceri	Număr sucursale	Număr agenții	Număr puncte de lucru
1	Banca de Export Import a României EXIMBANK	-	1	-	-
2	RBS BANK (România)	-	1	1	-
3	MKB ROMEXTERRA Bank	-	1	1	-
4	BANCA MILLENNIUM	-	2	3	-
5	Citibank Europe plc, Dublin - Sucursala România	-	1	-	-
6	ING Bank N.V., Amsterdam - Sucursala București	-	-	1	-
7	Bancpost	4	2	11	-
8	BANK LEUMI România	-	2	-	-
9	VOLKSBANK România	-	3	3	-
10	ATE BANK România	-	1	-	-
11	Banca CR FIRENZE România	-	1	-	-
12	Banca Centrala Cooperatistă CREDITCOOP	-	-	1	-
13	Banca Comercială Română	2	2	25	-
14	Banca Romanească - Membră a Grupului National Bank of Greece	1	5	-	-
15	Credit Europe Bank (România)	-	2	-	-
16	PIRAEUS BANK ROMANIA	1	4	4	-
17	ROMANIAN INTERNATIONAL BANK	-	1	-	-
18	Banca Comercială INTESA SANPAOLO ROMÂNIA	-	2	4	-
19	GARANTI BANK	-	-	1	-
20	UniCredit Țiriac Bank	1	5	1	-
21	MARFIN BANK (România)	-	1	-	-
22	Banca Italo-Romena SpA Italia Treviso - Sucursala București	-	-	1	-
23	OTP BANK România	1	2	6	-
24	ProCredit Bank	-	1	1	-
25	Banca Transilvania	1	4	38	6
26	Banca Comercială CARPATICA	-	2	8	-
27	RAIFFEISEN BANK	2	-	20	-
28	ALPHA BANK România	1	1	8	-
29	CEC Bank	-	1	27	-
30	BRD - Groupe Societe Generale	1	1	48	-
31	Banca Comercială FERROVIARA	-	1	1	-
32	Libra Bank	-	-	1	-
	Total	15	50	225	6

Sursa: Sucursala regională BNR Cluj, compartimentul de statistică.

9.2. Credite și depozite bancare

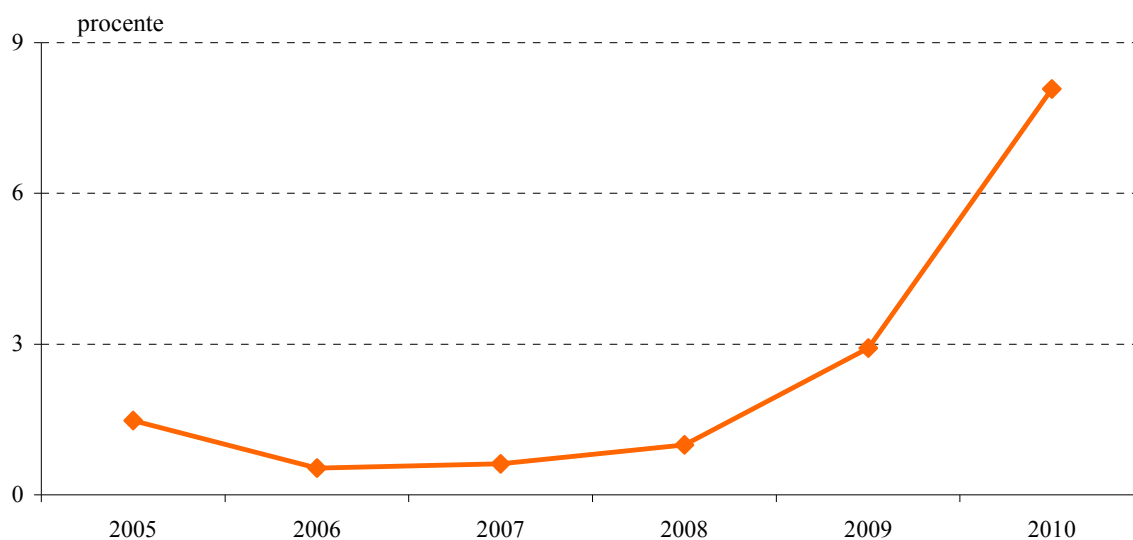
a) Credite bancare în perioada 2005-2010

milioane lei, sfârșitul perioadei

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total, <i>din care:</i>	2 555,2	3 700,1	6 762,5	9 321,1	9 383,1	9 435,6
- lei	961,3	1 731,6	2 522,3	3 006,4	2 935,8	2 936,2
- valută	1 593,9	1 968,5	4 240,2	6 314,7	6 447,3	6 499,4
Restanțe, <i>din care:</i>	37,8	19,8	41,6	92,6	274,1	762,2
- lei	3,9	11,1	31,6	61,7	129,8	268,3
- valută	33,9	8,7	10,0	30,9	144,3	493,9
Persoane fizice total, <i>din care:</i>	3 172,2	4 558,8	4 651,9	5 054,5
- lei	1 142,9	1 419,8	1 366,1	1 526,4
- valută	2 029,3	3 139	3 285,8	3 528,1
Persoane juridice total, <i>din care:</i>	3 382,5	4 509,4	4 576	4 535,7
- lei	1 309,7	1 520,3	1 551,8	1 666,0
- valută	2 072,8	2 989,1	3 024,2	2 869,7

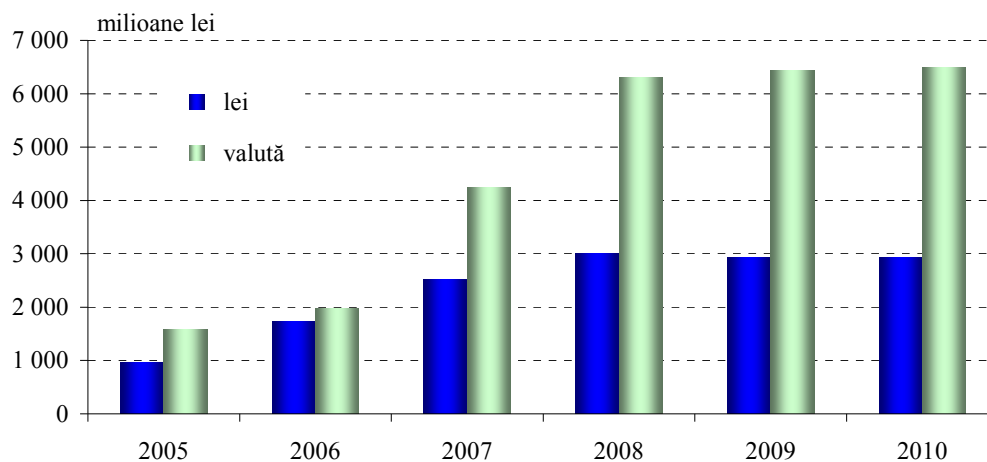
Sursa: Banca Națională a României

Grafic 9.1. Ponderea creditelor restante în total credite

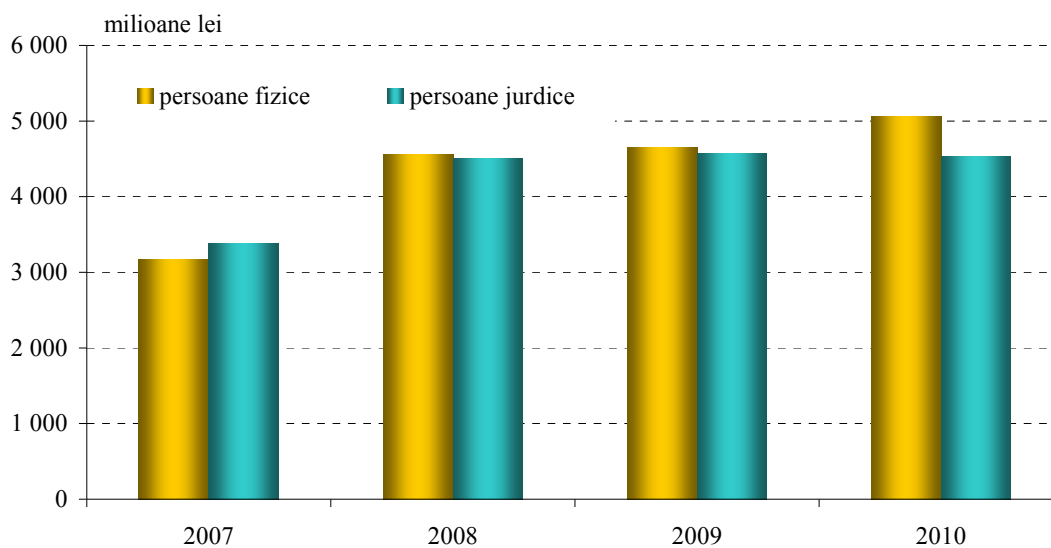
Sursa: Banca Națională a României

Grafic 9.2. Structura creditelor bancare, după moneda de denominare

Sursa: Banca Națională a României

Grafic 9.3. Structura creditelor bancare, după beneficiari

Sursa: Banca Națională a României

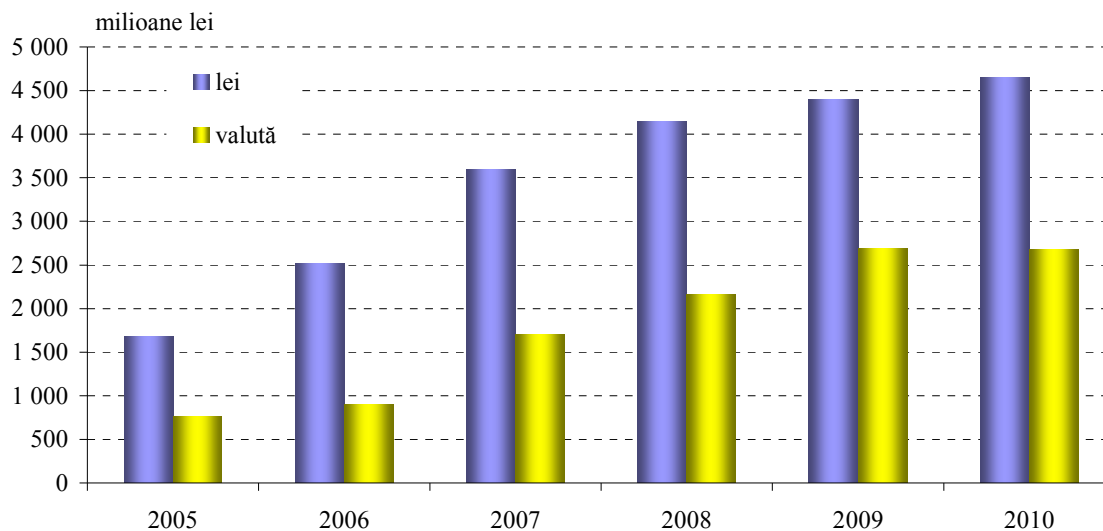
b) Depozite bancare în perioada 2005-2010

milioane lei

	Valori la sfârșitul perioadei					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total, din care:	2 531,9	3 409,1	5 303,2	6 303	7 092,4	7 328,8
Lei:	1 678,2	2 512,4	3 594,6	4 146,3	4 400,5	4 654,8
- agenți economici	812,5	1 395	1 295,1	1 368,2	1 278,8	1 450,4
- populație	865,9	1 117,4	1 932,3	2 294,9	2 671,6	2 879,9
Valută:	763,7	896,7	1 708,6	2 156,7	2 691,9	2 674
- agenți economici	237	307,3	307,2	453,2	515,2	461,9
- populație	526,8	589,5	642,3	1 298,2	1 738,9	1 862,4

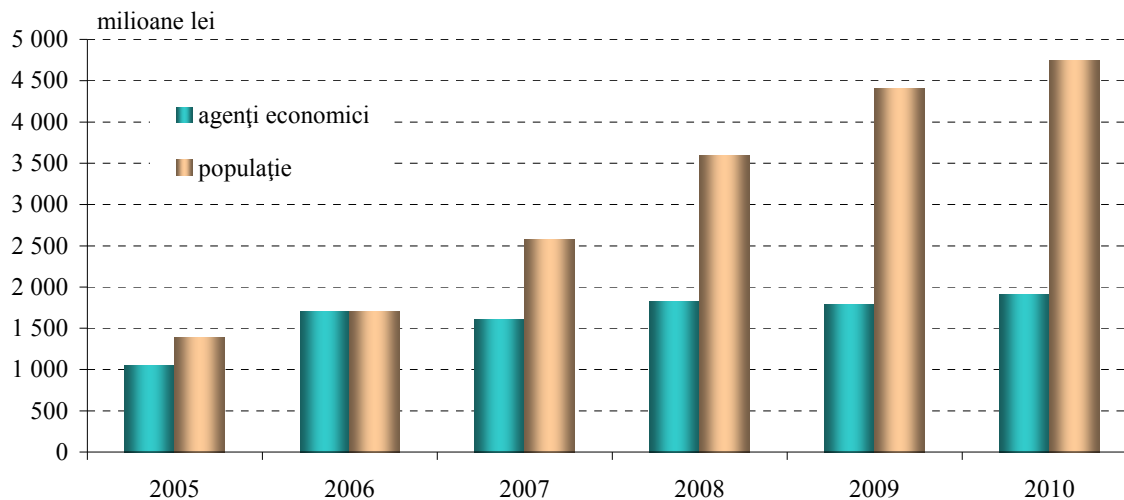
Sursa: Banca Națională a României

Grafic 9.4. Structura depozitelor bancare, după moneda de denominare

Sursa: Banca Națională a României

Grafic 9.5. Structura depozitelor bancare, după tipul de deponenți

Sursa: Banca Națională a României

Din analiza creditelor și a disponibilităților bănești pe țară se constată că județul Cluj ocupă poziția a doua, după București, fiind al doilea centru financiar ca mărime din țară. Volumul creditelor a crescut într-un ritm accelerat în perioada 2005-2008, iar după această perioadă creșterea a fost foarte mică. În totalul creditelor, ponderea cea mai mare o au cele în valută, acestea reprezentând 63 la sută în anul 2005 și ajungând la 68,9 la sută în anul 2010, față de cele în lei, care s-au redus de la 37 la sută în anul 2005 la 31,1 la sută în anul 2010. Ponderea creditelor restante în total credite a crescut de la 1,47 la sută în anul 2005 la 8,07 la sută în anul 2010, ca urmare a recesiunii economice și crizei, care au afectat atât populația, cât și mediul de afaceri. Ponderea creditelor acordate populației în total credite a crescut de la 46 la sută în anul 2007 la 53,5 la sută în anul 2010, în timp ce ponderea creditelor acordate persoanelor juridice a scăzut de la 54 la sută în 2007 la 46,5 la sută în anul 2010.

Volumul disponibilităților bănești este sub nivelul creditelor, acestea majorându-se în perioada analizată într-un ritm inferior celui aferent creditelor. De asemenea, ponderea acestora în total credite s-a redus de la 99 la sută în 2005 la 77,7 la sută în anul 2010.

10. Investiții străine

La sfârșitul anului 2010, situația investițiilor străine din județul Cluj, după cifra de faceri (peste 50 milioane lei), se prezenta astfel:

Situația firmelor care au investiții străine,
cu cifra de afaceri aferentă anului 2010 peste 50 milioane lei

Nr. crt.	CUI	Denumire raportor	Cifra de afaceri la 31.12.2010 lei	Cota de participare străină %	Accionari	Capitalul social vărsat lei
1	16367144	SC NOKIA SRL	6 762 563 129	100,00	Nokia Corporation Finlanda	200
2	15357398	SC TERAPIA SRL	376 295 568	96,70	Ranbaxy Netherlands BV Olanda	25 021 355
3	9951956	SC EVW HOLDING SRL	247 776 697	50,00	E Van Wijk Romania BV Olanda	6 580 057
4	10770627	TIRRENA SCAVI SPA ITALIA SUCURSALA CLUJ	235 926 546	100,00	Tirrena Scavi SPA Italia	0
5	199125	SC NAPOLACT SRL (ISD grad II)	213 144 313	91,43	Friesland Romania SA	16 191 820
6	9478840	SC ANTREPRIZA DE REPARATII SI LUCRARI ARL CLUJ SA	167 732 196	95,55	Strabag AG Austria	64 060 754
7	10542416	SC UNIX AUTO SRL	119 055 207	100,00	Unix Auto RFT Ungaria	837 300
8	19009329	SC EGIS ROMPHARMA SRL	116 878 469	100,00	Egis Pharmaceuticals PLC Ungaria	10 000
9	18284762	SC EMERSON SRL	113 134 510	99,00	Emerson Electric Nederland BV Olanda	50 501 000
10	199028	SC SANEX SRL	90 176 315	99,00	Goodison Holdings BV Olanda	37 054 716
11	21763919	SC TRANSMEC RO SRL	77 930 692	99,00	Trasporti Internazionali Transmec SPA Italia	786 631
12	12398300	SC IRROM INDUSTRIE SRL	71 649 359	99,00	IRSAP SPA Italia	40 412 420
13	22647564	SC NYER ROMANIA SRL	71 336 102	99,00	New Jorker Handels und Beteiligungsgesellschaft mbh Germania	650 000
14	18245666	SC TRELLEBORG AUTOMOTIVE SRL	62 296 102	99,00	Trelleborg AB Suedia	70 928 861
15	9693652	SC POLUS TRANSILVANIA COMPANIE DE INVESTITII	55 858 602	99,00	Immo Fast Despina Olanda	14 705 900
16	16254897	BECHTEL INTERNATIONAL INC SRL RENO NEVADA SUA SUCURSALA CLUJ NAPOCA ROMANIA Săvădișla, județul Cluj	233 235 701	99,00	Bechtel INT INC SUA	0
17	15154407	SC ECKERLE AUTOMOTIVE SRL	129 468 087	99,99	Eckerle Automotive Gmbh Germania	598 291
18	14297530	SC FUJIKURA AUTOMOTIVE ROMANIA	113 760 161	100,00	Fujikura Automotive Europe SAV Spania	15 517 220
19	15298771	SC ECOLOR SRL	109 546 965	90,00	Gyllensvaans Mobler AB Suedia	195 200
20	14292991	SC MAGREB KNITWEAR EAST SA	72 782 857	36,17	Max Rosini Italia	256 950
21	7745470	SC MOL ROMANIA PETROLEUM PRODUCTS	2 675 591 532	100,00	Mol Hungarian Oil & Gas PLC Ungaria	242 154 900
22	199710	SC MECHEL SA Câmpia Turzii, județul Cluj	436 017 871	96,56	Mechel Trading International Holdings AG Elveția	240 260 522
23	15705409	SC REMAT INVEST SRL	304 694 434	52,44	Scholz AG Germania	8 372 200
24	102085549	SC RONDOCARTON SRL	172 805 962	98,42	Rondo - Ganahl AG Austria	54 527 180
25	4016034	SC RMB INTER AUTO SRL	90 646 366	55,00	Vitexa Holdings Limited Cipru	17 200
26	6654810	SC LOGISTIC E VAN WIJK SRL Sânicoadă, județul Cluj	76 514 008	50,00	E Van Wijk România BV Olanda	64 000
27	245817	SC TIGER SOMES IMPEX SA	73 179 563	64,00	Fornaroli Carta SPA Italia	92 470
28	5908775	SC SECPRAL COM SRL	50 741 648	47,50	persoană fizică Ungaria	1 999

Sursa: Sucursala regională BNR Cluj, Compartimentul de statistică

Analizând structura acestora, se constată că investitorii străini provin din majoritatea țărilor europene (în principal Olanda, Austria, Ungaria, Italia, Germania, Franța, Austria, Elveția Spania etc.), dar și din țări precum Statele Unite ale Americii, Canada etc.

Principalele domenii în care s-au realizat investiții străine sunt: industria construcțiilor de mașini (Trelleborg), industria metalurgică (Mechel), industria alimentară (Napolact), industria materialelor de construcții (Sanex), distribuția produselor petroliere (Mol-Ungaria), domeniul bancar (Banca Transilvania), tehnologia informațiilor (Arobs, Emerson, Siemens, HP, Intel, Nokia, Softvision, ISDC etc.), industria farmaceutică (Terapia), domeniul asigurărilor (AEGON), domeniul auto (RMB Inter Auto, AutoTransilvania), domeniul transporturilor (E van Wijk), domeniul construcțiilor de drumuri (Bechtel) etc.

Deși s-au realizat investiții importante în Cluj, județul are încă potențial datorită infrastructurii feroviare, rutiere și aeroportului care a fost extins, precum și datorită forței de muncă bine pregătite în universitățile din Cluj, care este al doilea mare centru universitar al țării, după București.

Bibliografie

Banca Națională a României	<i>Buletine lunare</i>
Institutul Național de Prognoză	<i>Rapoarte 2009-2011</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Anuarul de comerț internațional al României</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Anuarul demografic al României</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Anuarul statistic al României 2009, 2010, 2011</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Anuarul statistic al județului Cluj, 2008, 2009, 2010, 2011</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Buletine statistice teritoriale</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Informații socio-economice despre județul Cluj 2009</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Conturi naționale 2003-2008</i>
Institutul Național de Statistică	<i>Conturi naționale cu date regionale 2003-2008</i>
* * *	<i>Baza de date – Sucursala regională Cluj</i>
* * *	<i>Website-urile instituțiilor de cultură, universităților clujene și ale altor instituții</i>
* * *	<i>Monografia județului Cluj 1997-1998</i>